

№ 20/1967-68.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 20/1967-68 med anledning av Ålands landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland (19/1968).

Med anledning av ovannämnda framställning, varöver Landstinget inbegärt utskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört lagberedningssekreteraren Sune Carlsson, vördsamt anföra följande:

Genom de ändringar av landskapslagen om kommunalförvaltning i Mariehamns stad och landskapslagen om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland, som trädde i kraft den 1 januari 1967 (44 och 45/66), har man eftersträvat en allmän övergång till numera gällande fyra års mandat också för ^{de} kommunala nämnderna. Det har dock i många fall varit oklart, om övergångsstadgandena i nämnda lagändringar har gällt den ena eller andra kommunala nämnden, varav har följt, att övergången icke varit enhetlig i kommunerna. Sålunda torde för närvarande en del kommuner ha utsett folkskoldirektioner och folkskolnämnder för tiden fram till utgången av år 1971 medan andra kommuner fortsatt med successivt nyval.

Då folkskoldirektionerna och folkskolnämnderna normalt består av fem medlemmar vartill kommer en representant för lärarkåren, lämpar sig detta antal icke mera för successiv förnyelse efter övergången till fyra års mandat. Utskottet finner det därför nödvändigt att bringa folkskollagens stadganden i överensstämmelse med de gällande stadgandena i kommunallagarna och kan sålunda i princip omfatta landskapsstyrelsens förslag. I förslaget har dock införts några ändringar, som beröras nedan.

21 §. Av utskottet föreslagna ändringar i detta lagrum är samtliga av redaktionell natur.

23 §. Landskapsstyrelsen har från förslaget bortlämnat det i gällande lydelse ingående stadgandet, att till folkskolnämnden såsom medlem skall höra en representant för lärarkåren. Enligt uppgift är detta utelämnande icke avsiktligt utan bör betraktas som ett misstag. Då en direktion, vilken fungerar som folkskolnämnd när endast en direktion finnes i kommunen, alltid har en representant för lärarkåren (22 § 2 mom. folkskollagen), vilken utses av lärarkåren i det fall, att mer än en folkskola finnes i kommunen (57 § 2 mom. folkskolförordningen), anser utskottet att ett stadgande om sådan medlem i folkskolnämnden bör införas. För att oklarhet icke skall råda därom, på vilket sätt denna

-2-

medlem skall utses, föreslår utskottet ett uttryckligt stadgande om att lärarkåren utser denna representant, varigenom förfarandet blir detsamma oberoende av, om kommunen nöjer sig med en gemensam direktion eller har flera direktionser och folkskolnämnd.

Slutstadgandet. Utskottet har jämväl övervägt andra möjligheter att reglera övergången till det nya systemet, t.ex. med fyllnadsval för tiden fram till utgången av år 1971, men har utskottets majoritet stannat för att omfatta landskapsstyrelsens förslag.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå, att Landstinget måtte antaga landskapsstyrelsens förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland med följande ändringar:

21 §.

Varje folkskoldistrikt, där folkskola finnes, bör hava en folkskoldirektion, såvitt kommunens fullmäktige icke besluta att i kommunen skall finnas en gemensam direktion för kommunens samtliga folkskoldistrikt. Finnes ej folkskola i ett distrikt, underlyder distriktet den direktion, i vars skola de flesta barnen fullgöra sin läroplikt, eller den direktion kommunens fullmäktige bestämmer.

23 §.

För folkskolväsendets enhetliga ledning finnes i landskommun en folkskolnämnd, i vilken kommunens fullmäktige utse för fyra år i sänder ordförande och fem ledamöter. Dessutom hör till folkskolnämnden såsom medlem en av lärarkåren utsedd representant.

Mariehamn, den 19 mars 1968.

På lagutskottets vägnar:

Nils Dahlman.

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Dahlman, viceordföranden Persson samt ledamöterna Bertel Boman, Sundblom och Östling.